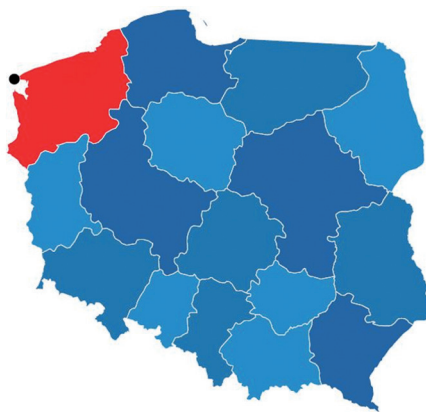

Uzdrowisko Świnoujście

Położenie administracyjne

Świnoujście stanowi gminę miejską, a zarazem miasto na prawach powiatu. Położone jest między Morzem Bałtyckim a Zalewem Szczecińskim, w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Zabudowania miasta znajdują się na 3 wyspach: Uznam (centrum Świnoujścia), Wolin (osiedla: Warszów, Przytór i Łunowo) i Karsibór (Osiedle Karsibór), które oddzielone są od siebie cieśniną Świny i Starą Świną. W granicach administracyjnych miasta znajdują się w sumie 44 wyspy oraz znaczny obszar Zalewu Szczecińskiego. Gmina zajmuje powierzchnię 197,23 km², z czego 91,2 km² to powierzchnia lądowa, a 106,0 km² to powierzchnia wód¹. Liczba mieszkańców według stanu na 2020 rok wynosiła ok. 38 000 osób². Rada Miejska liczy 21 radnych.

Mapa 38. Lokalizacja uzdrowiska Świnoujście

Źródło: opracowanie własne.

¹ Uchwała Nr LV/408/2018 Rady Miasta Świnoujście z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017–2027.

² Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

Rys historyczny uzdrowiska

Świnoujście to jedyne miasto w Polsce położone na kilkudziesięciu wyspach, otoczone wodami Bałtyku, Zalewu Szczecińskiego i cieśniny Świny. Jest jednym z ważniejszych nad Bałtykiem ośrodków uzdrowiskowych, uznanym ośrodkiem turystycznym oraz znaczącym ośrodkiem gospodarki morskiej.

W latach 1738-40 wobec konieczności wnoszenia wysokich opłat za przepływanie cieśniną Peenestrom rząd pruski postanowił umożliwić żeglugę Świną do Szczecina i rozpoczął pogłębianie jej głównego koryta. W 1743 r. na północ od wioski Swine powstało osiedle o nazwie Swinemünde, które w 1747 r. oficjalnie ogłoszone zostało portem morskim. Świnoujście uzyskało prawa miejskie od Fryderyka Wielkiego w 1765 r. Ujście Świny ujęto w latach 1818-23 w dwa kamienne falochrony, a w latach 1875-1890 w celu usprawnienia żeglugi pomiędzy Szczecinem a Bałtykiem w południowo-wschodniej części wyspy Uznam przekopano Kanał Piastowski.

Historia Świnoujścia jako uzdrowiska sięga początków XIX w.³. Czynnikiem inspirującym rozwój funkcji uzdrowiskowej było powstanie w 1822 r. Towarzystwa Budowy Kąpieliska Morskiego, które w okresie gospodarczego regresu szukało nowych rozwiązań, głównie dla aktywizacji gospodarczej miasta. Założenie w 1823 r. Spółki akcyjnej Kąpielisko Morskie pozwoliło na inaugurację w tym samym roku pierwszego sezonu dla 398 kuracjuszy. W miarę rozwoju funkcji uzdrowiskowej oraz w celu podniesienia standardu uzdrowiska, wzorem innych kurortów wprowadzono w 1826 r. do funkcji uzdrowiska kąpiele lecznicze. W 1836 r. nastąpiło przejście Spółki przez Zarząd Miasta. Pod koniec lat 90 XIX w., rozwój powiązań komunikacyjnych zdecydowanie wpłynął na zwiększenie liczby pacjentów. Poszukiwania wód solankowych zostały zwieńczone sukcesem w 1897 r., a eksploatacja pierwszych źródeł przyczyniła się do przyspieszenia rozwoju uzdrowiska. W ciągu kolejnych 20 lat powstała ekskluzywna dzielnica nadmorska, wyposażona w urządzenia przyrodolecznicze na europejskim poziomie. Szczególny rozwój funkcji uzdrowiskowej nastąpił w okresie międzywojennym, kiedy to Świnoujście pełniło rolę uzdrowiska i kąpieliska morskiego dla 50-70 tysięcy pacjentów rocznie. Rozkwit ten przerwała drastycznie II wojna światowa, w wyniku której ucierpiała również zabudowa dzielnicy nadmorskiej.

Rozwój przestrzenny Świnoujścia, w tym także rozwój funkcji uzdrowiskowej i rekreacyjnej wiązał się przez wiele lat z ograniczeniami wynikającymi ze stacjonowania wojsk radzieckich, które w dużej mierze zajmowały atrakcyjne tereny miasta w tym dzielnicę nadmorską. Po wycofaniu w 1957 r. wojsk radzieckich z terenów nadmorskich ponownie zaczęła rozwijać się funkcja turystyczno-uzdrowiskowa. W 1959 r. Świnoujście uzyskało status uzdrowiska. Funkcja ta jest sukcesywnie rozwijana. Restaurowane są obiekty, które wyposażane są w nowoczesne urządzenia, podnoszony jest standard świadczonych usług⁴.

³ <https://uzdrowisko.pl/o-firmie-kontakt/historia/> (dostęp z dnia 27.07.2020).

⁴ Na podstawie materiału przekazanego przez Urząd Miasta Świnoujście – 16.07.2020 r.

Działalność uzdrowiskowa

Uchwała nr XXII/176/2019 Rady Miasta Świnoujście z dnia 6 grudnia 2019 r. w sprawie Statutu Uzdrowiska Świnoujście.

Najważniejsze surowce lecznicze

Na terenie uzdrowiska znajdują się udokumentowane następujące naturalne surowce lecznicze:

- solanka (wody chlorkowo-sodowe, bromkowe i jodkowe) – złoża wód leczniczych „z ujęć: „Jantar”, „Teresa” oraz „XXX-lecia”,
- borowina – złoża borowinowe „Świnoujście-Płachcin”,
- czynniki klimatyczne.

Lecznictwo uzdrowiskowe

W uzdrowisku Świnoujście prowadzone jest leczenie w kilku kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby górnych i dolnych dróg oddechowych, otyłość, choroby endokrynologiczne, choroby układu nerwowego, osteoporoza, choroby skóry oraz choroby kobiece.

Na terenie uzdrowiska działają następujące zakłady lecznictwa uzdrowiskowego: szpitale uzdrowiskowe dla dorosłych, sanatoria uzdrowiskowe dla dorosłych, przychodnie uzdrowiskowe (ambulatoria), zakład przyrodoleczniczy.

Do urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego funkcjonujących na terenie uzdrowiska Świnoujście zaliczyć należy: tężnie, parki uzdrowiskowe, urządzone odcinki wybrzeża morskiego, lecznicze i rehabilitacyjne baseny uzdrowiskowe⁵.

⁵ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

Promenada przy ul. Uzdrowskiej w Świnoujściu

Tężnie solankowe w Świnoujściu
